

YENİ YÖNETMELİK KAPSAMINDA ELEKTRİK ÜRETİM VE ELEKTRİK DEPOLAMA TESİSLERİNİN KABULU

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından

- Elektrik üretim ve elektrik depolama tesislerinin kabul işlemlerinin ilgili mevzuat ve standartlara uygun olarak yapılması,
- Can, mal ve saha emniyeti sağlanarak söz konusu tesislerin iletim veya dağıtım şebekelerine uyumlu olarak bağlanması ile
- Kabul işlemleri yetkisine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi

amacıyla hazırlanan “Elektrik Üretim ve Elektrik Depolama Tesisleri” (“**Kabul Yönetmeliği**”) 19 Şubat 2020 tarihli ve 31044 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. 19 Madde, 2 Geçici Madde ve 6 Ekten oluşan **Yönetmelik 1/4/2020 tarihinde yürürlüğe girecektir.**

Yönetmelik, bazı istisnalar dışında **özel ya da kamuya ait lisanslı veya lisanssız tüm elektrik üretim ve elektrik depolama tesislerine uygulanacaktır.**

Kabul İşlemlerinin Kapsamına Elektrik Depolama Tesisleri De Alınmıştır!

Yönetmeliğin 2 nci maddesinde yönetmeliğin; “*Bu Yönetmelik, 30/12/2014 tarihli ve 29221 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği kapsamındaki elektrik üretim tesisleri ile elektrik depolama tesislerini...*” kapsayacağı düzenlenmiştir. Anılan maddede atıf yapılan Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliğinin 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında sayılan tesis ve yapılar dışındaki elektrik üretim tesisleri ile elektrik depolama tesislerinin devreye alınabilmesi için gerekli olan kabul işlemleri bu yönetmelik kapsamında yapılacaktır. **Kabul Yönetmeliği**, yürürlükten kaldırılan Elektrik Üretim Tesisleri Kabul Yönetmeliği’nden farklı olarak **üretim tesislerinin yanı sıra elektrik depolama tesislerini de kapsamına almış** olup Elektrik Depolama Tesisi “**Sistemden çektiği elektrik enerjisini başka bir enerji türüne çevirerek depolayabilen ve depolanan enerjiyi kullanılmak üzere tekrar elektrik enerjisine çevirerek sisteme verebilen tesis**” olarak tanımlanmıştır. Yönetmeliğe göre Tesis ise “*Elektrik enerjisi üretimi, iletimi, dağıtımı, tüketimi ve elektrik depolama faaliyeti yürütülen veya yürütülmeye hazır tesis, şebeke veya teçhizat*” tır. .

Kabul Yönetmeliği’nde üretim tesislerinin kabul süreci kapsamlı olarak düzenlenmiş olmakla birlikte depolama tesisleri için herhangi bir ayrıntıya yer verilmemiştir. Nitekim, Yönetmeliğin 15 inci maddesinin birinci fıkrasında Elektrik depolama tesislerine yönelik kabul başvuru değerlendirme süreci, kabul heyeti ve kabul çalışmalarına ilişkin hususların Bakanlıkça yayımlanacak Usul ve Esaslar ile ilan edileceği öngörülmüş olup söz konusu usul ve esaslar henüz yayımlanmamıştır.

Geçici ve Kesin Kabul Ayrımı Kaldırılmıştır. Tek bir Kabul İşlemi Yapılacaktır.

Bugüne kadar elektrik tesislerinin kabul işlemleri geçici kabul ve kesin kabul şeklinde ikili bir ayrıma tabi tutularak ve aşamalı olarak yapılacak şekilde düzenlenmişti. Ancak, yeni Yönetmelik “KABUL”ü “*Ünitenin/ünitelerin lisans/tesis sahibi sorumluluğundaki saha test, kontrol, raporlama*

ve gerekli izin işlemlerinin tamamlanarak emniyetli bir şekilde senkronizasyonu ve devreye alma işlemleri sonrasında, tesisin elektrik piyasasında ticari faaliyete başlayabilmesi için yapılan işlemler ile şebekeden bağımsız sistemler için tesis sahibi sorumluluğundaki saha test, kontrol, raporlama ve gerekli izin işlemlerinin tamamlanarak emniyetli bir şekilde devreye alma işlemleri sonrasında, tesisin faaliyete geçebilmesi için yapılan işlemler ile şebekeden bağımsız sistemler için tesis sahibi sorumluluğundaki saha test, kontrol, raporlama ve gerekli izin işlemlerinin tamamlanarak emniyetli bir şekilde devreye alma işlemleri sonrasında, tesisin faaliyete geçebilmesi için yapılan işlemler olarak tanımlanmış olup geçici ve kesin kabul ayrımını tamamen kaldırmıştır. Bir başka ifadeyle zaten pratikte pek uygulanmayan Kesin Kabul süreci kaldırılarak, geçici kabul süreci tesislerin devreye alınarak faaliyete başlanabilmesi için tek ve yeterli süreç olarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda Yönetmeliğin 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasında: *“İlgili mevzuatta “Geçici Kabul” ve “Kesin Kabul” ibarelerine yapılan tüm atıflar, 6446 sayılı Kanun kapsamında özel hukuk tüzel kişileri tarafından yatırımı gerçekleştirilen elektrik üretim ve elektrik depolama tesisleri için, bu Yönetmelikteki “Kabul” ibaresine yapılmış sayılır”* hükmüne de yer verilmiştir.

Kabul İşlemlerinde Yetki Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında Olacak.

Kabul Yönetmeliği kapsamındaki elektrik üretim ve/veya elektrik depolama tesislerinin kabul ve tutanak işlemleri yetkisi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına verilmiştir. Bu yetki Bakanlık tarafından doğrudan kullanılabilmesi gibi Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliğinin ilgili hükümleri çerçevesinde Bakanlığın yetkilendirdiği/görevlendirdiği Proje Onay Birimleri (“POB”) tarafından da kullanılacaktır. POB, elektrik tesisinin hesap ve raporlarını inceleyerek proje paftalarını onaylamak üzere görevlendirilmiş Bakanlık ilgili birimi olabileceği gibi, bu amaçla Bakanlık tarafından yetkilendirilen/görevlendirilen ihtisas sahibi kurum/kuruluş veya tüzel kişiler de olabilir.

Kabul’ün Temel Şartı Tesisin Kurulumu İçin Gerekli İzin, Ruhsat ve Onayların Alınmış ve Tesisin Bunlara Uygun Kurulmuş Olmasıdır.

Kabul Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinde tesisin yapım süreci düzenlenmiştir. Bu maddeye göre elektrik üretim ve/veya elektrik depolama tesisleri için gerekli tüm izin, ruhsat ve onay süreçlerinin lisans/tesis sahibi tarafından süresi içerisinde tamamlanması zorunludur.

Elektrik üretim ve/veya elektrik depolama tesisleri; onaylı projelerine ve ilgili mevzuatı kapsamında alınan izin, ruhsat ve onaylara uygun olarak tesis edilecektir.

Elektrik üretim ve/veya elektrik depolama tesislerinde, standart dışı ve belgeli olmayan malzeme ve ekipman kullanımı yasaklanmış ve kullanılan malzeme ve ekipmanlar için TSE belgeli olma şartı getirilmiştir. TSE belgeli olmayan ürünlerde diğer belgelendirme kuruluşlarının belgeleri de kabul edilebilecektir. Standardı bulunmayan konularda, ülkemizin şartları ve ilgili uluslararası standartlar veya diğer ülkelerin standartları esas alınarak TSE tarafından kabul edilen teknik özelliklere uygunluğunu ispat eden Kritere Uygunluk Belgesi (TSEK Markası) aranacaktır.

Yapılan düzenlemeyle tesis yapımında belirli standartların ve tesis güvenliğinin belirli malzeme, ekipman, ruhsat, onay ve izinlerle sağlanması amaçlanmıştır.

Kabul Başvuru Süreci Nasıl İşleyecek?

Kabul Yönetmeliğinin 8 inci maddesi kabul başvurusunu ve başvurunun değerlendirme sürecini düzenlemiştir. Kabul başvurusu sadece projesi ilgili POB tarafından onaylanmış ve yapımı tamamlanmış ünite veya üniteler için yapılabilir. Elektrik üretim tesisleri için ünitenin/ünitelerin kurulumu ile senkronizasyon öncesi ve sonrası tüm saha test ve gerekli izin süreçlerinin tamamlanmasını müteakip kabulünün yapılabilmesi için lisans/tesis sahibi tarafından Yönetmeliğin ekinde yer alan Dilekçe ve “Elektrik Üretim Tesisleri Kabul Başvurusu Kapsamı”nda belirtilen bilgi ve belgeler ile ilgili POB’a müracaat edilecektir.

Müracaat Belgeleri

POB’a müracaat esnasında sunulacak Dilekçe’de şu bilgiler yer almalıdır:

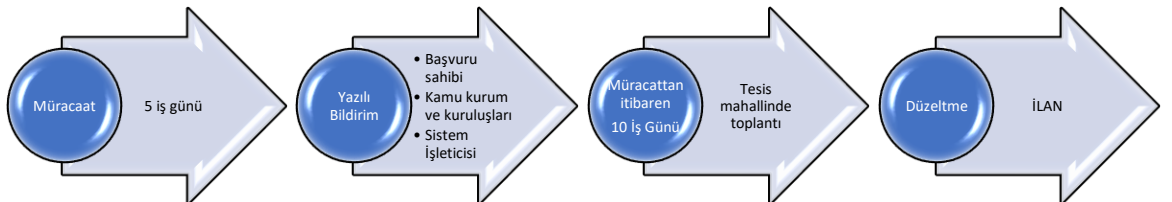
- Üretim lisansının numarası ve tarihi,
- Üretim tesisinin il ilçe ve mevkii,
- Tesisin gücü ve kaynak veya yakıtı,
- Tesisin tipi (HES, MES, RES, GES, JES, BES, Diğer)
- Üretim tesisine ait projelerin onaylandığı yazıların sayısı ve tarihi,
- Santrale ait ünitelerin can mal ve çevre güvenliğinin sağlandığı ve kabule hazır hale getirildiğine ilişkin beyan ve kabul talebinin arzı ve
- İletişim bilgileri.

Yukarıda yer verilen Dilekçe’ye

- Kabul başvuru kapsamının elektronik kopyası,
- İmza sirküleri,
- Tesise ilişkin varsa önceki kabullerin listesi ile
- Elektrik Üretim Tesisleri Kabul Başvuru Kapsamında belirtilen bilgi ve belgeler

eklenerak ilgili POB’a müracaat edilecektir. Elektrik Üretim Tesisleri Kabul Başvuru Kapsamında belirtilen bilgi ve belgeler ise Kabul Yönetmeliğinin Ek-2’sinde belirlenmiştir.

Müracaat Süreci

- İlgili POB'a sunulan bilgi ve belgeler 5 iş günü içerisinde incelenir, bilgi ve belgelerin eksiksiz sunulduğunun tespit edilmesi durumunda; ilgili POB tarafından başvuru sahibine ve kabul heyetinde temsil edilecek kamu kurum ve kuruluşları ile sistem işletmecisine belirlenecek tarihte hazır olunması için yazılı bildirimde bulunulur.
- Kabul heyeti, başvuru tarihinden itibaren en geç 10 iş günü içerisinde tesis mahallinde toplanır.
- Yazının bildirilmesini müteakip POB dışında kabul heyetine katılacak üyeler ilgili POB'a bildirilir.
- Dilekçe ve başvuru kapsamında belirtilen bilgi ve belgelerde eksik ve/veya hatalı hususların tespit edilmesi durumunda, bu hususlar lisans/tesis sahibine bildirilir ve düzeltilerek ilgili POB'a sunulması istenir.
- Kabul başvuru değerlendirme sürecinde Bakanlık tarafından ilave bilgi ve belgeler talep edilebilir.
- HES, MES, RES, GES, JES ve BES'ten farklı tesis tipleri için "Kabul Başvuru Kapsamı" Bakanlık tarafından belirlenir ve Bakanlığın internet sitesinde ilan edilir.

Kabul başvurusu değerlendirme sürecinde lisans/tesis sahibi ve/veya lisans/tesis sahibini temsile yetkili kişiler, tesise ilişkin görüşme talebiyle ilgili POB'a çağrılabilir. Bu durumda, başvuru sürecine ilişkin bu maddede belirtilen sürelerde herhangi bir değişikliğe gidilmez.

İstenen bilgi ve belgelerin santral tipine göre değişmesinin sebebi santralin niteliği ile alakalıdır.

Kabul Heyeti Oluşturulurken Çok Taraflı Katılım Sağlanmıştır.

Kabul Yönetmeliğinin 9 uncu maddesinde ise kabul heyetinin teşkili düzenlenmiştir. Kabul heyeti ilgili Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde: "*Tesisin kabule hazır olmasını müteakip lisans/tesis sahibinin talebi üzerine Proje Onay Birimi (POB) tarafından oluşturulan heyeti ifade eder.*" şeklinde tanımlanmıştır.

Kabul heyeti İlgili POB tarafından kendisini temsilen bir mühendisin başkanlığında; POB mühendis(ler)i, sistem işletmecisi mühendis(ler)i, lisans/tesis sahibi veya imzaya yetkili temsilcisi ve görevlendireceği mühendis(ler) ile ilgili POB'un talep etmesi halinde; imzaya yetkili yüklenici temsilcisi, diğer kamu kurum ve kuruluş mühendis(ler)i ile teşkil edilir.

10 kW ve altı çatı ve cephe uygulamalı GES tesisleri için kabul heyeti, ilgili POB tarafından kendisini temsilen bir mühendisin başkanlığında POB mühendis(ler)i ve tesis sahibi/yetkili temsilcisinden teşkil edilir.

Davet edildiği halde yüklenici veya vekilinin kabule katılmaması, kabulün yapılmasını engellemez.

Kabule katılmayacak heyet üyelerinin katılmama gerekçelerinin, tesis mahallinde toplanma tarihinden önce ilgili POB'a yazılı olarak bildirilmesi gerekir.

İlgili POB'un uygun görmesi halinde, kabule katılmayan veya katılmayan üye kabul heyetinden çıkarılır.

Heyet başkanı gerek görürse, heyetten çıkarılan üyenin yerine ilgili kurum/kuruluştan başka bir üyenin heyete katılması talebinde bulunabilir.

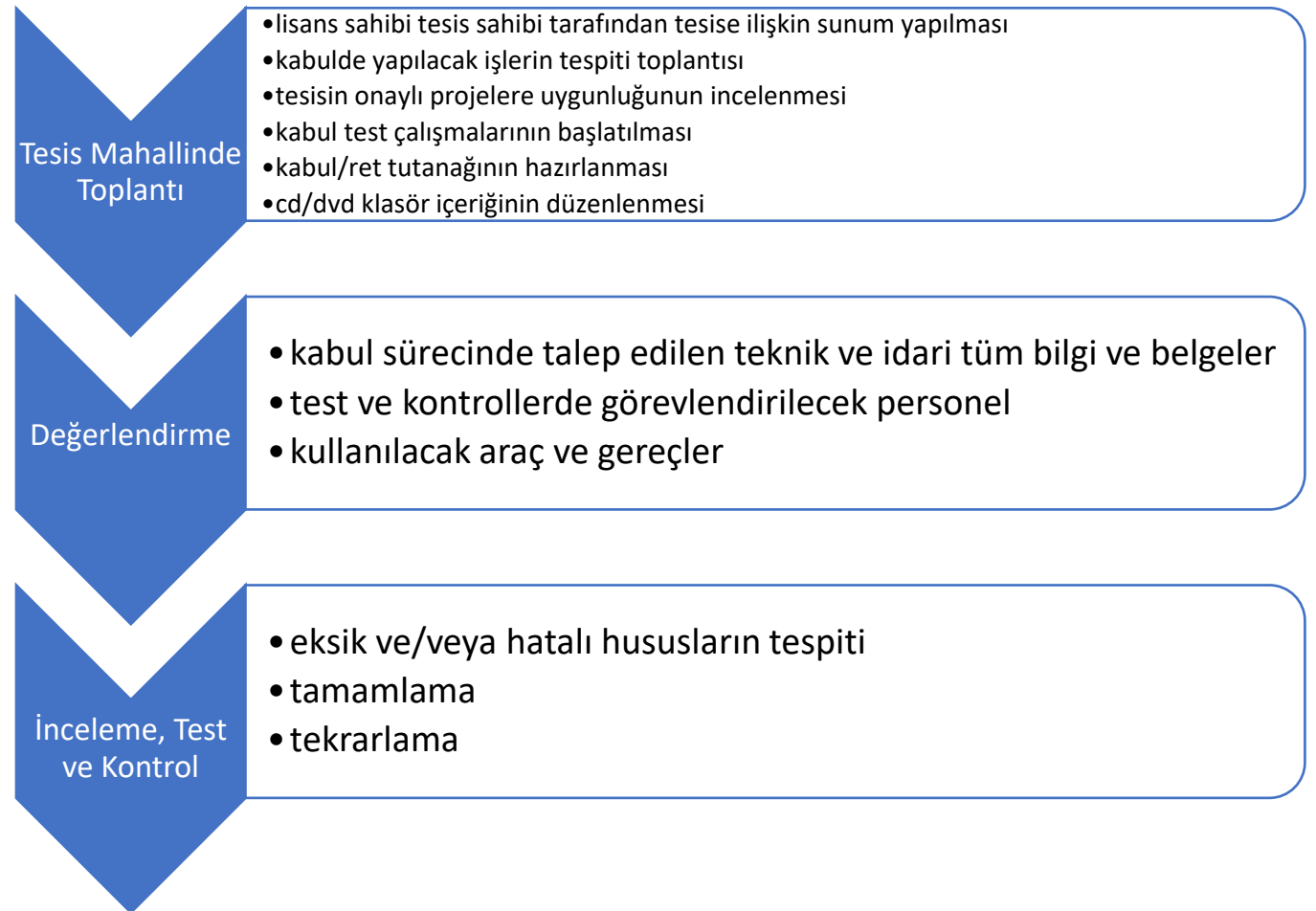
Bu durumda, talebin iletildiği kurum/kuruluş bu talebi karşılamak için ivedi işlem yapar.

Yukarıdaki şekilde düzenlenen kabul heyetinin teşkilinde hem POB mühendislerine hem de lisans/tesis sahibi veya imzaya yetkili temsilcisi ve görevlendireceği mühendislere yer verilmesiyle kabul değerlendirmesinde şeffaflığın, çok taraflı değerlendirmenin ve adaletin sağlanması amaçlanmıştır.

Kabulün Amacı ve Nasıl Yapılacağı Ayrıntılı Olarak Belirlenmiştir.

Kabul Yönetmeliğinin 10 uncu maddesinde Kabulün amacı ve nasıl yapılacağı düzenlenmiştir. İlgili maddeye göre “Kabulün amacı, ünitenin/ünitelerin onaylı projesine ve Yönetmelik esaslarına göre incelenerek senkronizasyonunun emniyetli bir şekilde sürdürüldüğünün belgelenmesidir.” Zira elektrik üretimi tehlikeli faaliyetlerden olup üretim faaliyetinin senkronizasyonunun ve kondisyonunun etraflı hükümler ile düzenlenmesi ve kontrol edilmesi elzemdir. Aksi takdirde ortaya çıkacak bilançonun hem maddi hem de manevi açıdan telafisi çok zor olacaktır.

Yine aynı 10 uncu maddeye göre Kabul şu şekilde yapılır:

- Kabul heyeti lisans sahibi tesis sahibi tarafından tesise ilişkin sunum yapılması, kabulde yapılacak işlerin tespiti toplantısı, tesisin onaylı projelere uygunluğunun incelenmesi, kabul test çalışmalarının başlatılması, kabul/ret tutanağının hazırlanması, cd/dvd klasör içeriğinin düzenlenmesi için tesis mahallinde toplanır.
- Lisans/tesis sahibi kabul sürecinde talep edilen teknik ve idari tüm bilgi ve belgeler ile gerekli personel, araç, gereç, inceleme, test ve kontrol olanaklarını kabul heyetine sağlamakla yükümlüdür.
- İnceleme, test ve kontrollerde görevlendirilecek personel, kullanılacak araç ve gereçlerin yeterliği değerlendirilir; eksik ve/veya hatalı hususların tespiti halinde, bu hususların lisans/tesis sahibi tarafından tamamlanması sağlanır.
- Kabul Heyeti, kabul öncesi ve/veya kabul sürecinde devreye alma çalışmalarına ilişkin saha testi işlemlerinden gerekli gördüklerini tekrarlayabilir. İnceleme, test ve kontrol işlemleri yapılır.

Gerçekleştirilen inceleme, test ve kontrol işlemleri sonucunda, tesisin kabulünün yapılmasına engel teşkil edecek bir hususun bulunmadığı kanısına varıldığında;

- Kabul tutanağı iki nüsha olarak düzenlenir. Kabul tutanağı heyet üyelerince, heyetin görev süresi içerisinde imzalanır.
- Tesisin kabulünün yapıldığı, yazı ile ilgili sistem işletmecisi ve kurumlara bildirilir. Kabul tutanaklarının ıslak imzalı iki nüshası da heyet başkanı tarafından ilgili POB'a elektronik kopyaları ile birlikte sunulur.
- Tüm bu işlemlerin ardından Kabul Bilgi Formu lisans/tesis sahibi ve/veya lisans/tesis sahibini temsile yetkili kişi tarafından doldurularak heyet başkanı ile birlikte imzalanır.
- İmzalanan Kabul Bilgi Formu heyet başkanı tarafından ilgili POB'a iletilir.
- (Tesisin işletmeye girdiği tarih tutanakta belirtilen kabul tarihidir. Kumanda binasının bulunduğu il, santralin bulunduğu il olarak kabul edilir.)
- Heyet üyelerinin kabul tutanaklarına itirazlarının bulunması durumunda, tutanakları itiraz kaydı ile imzalamaları gerekir. Bu üyelerin katılmadıkları konuları ayrı bir rapor şeklinde gerekçeleri ile birlikte belirtmeleri ve bu raporu kabul tutanaklarına eklemeleri gereklidir.

Yukarıda belirtilenlerden farklı tesis tipleri için kabul işlemleri, Bakanlık tarafından belirlenir ve Bakanlığın internet sitesinde ilan edilir.

Eksik, Özürlü veya Farklı İşlerin Düzeltilmesi için Ek Süre Verilebilecektir.

Kabul Yönetmeliğinin 11 inci maddesinde eksik, özürlü veya farklı işler düzenlenmiştir. **Esasa ilişkin olmayan, can, mal ve saha emniyeti ile tesisin temel çalışma ölçütleri kapsamında risk oluşturmayan eksik, özürlü veya farklı işlerin kabul sonrasında düzeltilmesine ve/veya tamamlanmasına izin verilebilecektir.** İlgili POB adına katılan üyeler tarafından bu tarz işler için tadilat projesi onayı gerektiğine karar verilmesi durumunda, bu husus kabul tutanağında ayrıca belirtilecektir. Tesisin projesinde **esasa ilişkin olmayan, ayrıntı niteliğindeki değişikliklere ilişkin hususlardan lisans/tesis sahibi sorumludur.** Eksik, özürlü ve farklı işlerin kabul tutanaklarında belirtilen süreler içerisinde giderilmesi veya tamamlanması lisans/tesis sahibinin sorumluluğundadır. **Eksik, özürlü ve farklı işlerin giderilmesi veya tamamlanması akabinde**

bu husus lisans/tesis sahibi tarafından gerekli bilgi ve belgelerle birlikte **ilgili POB'a beyan edilecektir.**

Aşağıdaki Hallerde Kabul Yapılmayacaktır.

Kabul Yönetmeliğinin 12 nci maddesinde kabulün yapılmayacağı haller düzenlenmiştir. Madde ile kabulün yapılamayacağı durumlarda yürütülecek protokol belirlenmiş ve tesis/lisans sahibine eksiklerini giderme imkanı da tanınmıştır. Buna göre;

- *Elektrik üretim ve/veya elektrik depolama tesislerinde; can, mal, saha emniyeti bakımından veya esasa ilişkin önemli eksik, özürlü veya farklı işlerin bulunması*
- *Elektrik üretim veya elektrik depolama tesisinin onaylı projesine göre tesis edilmemiş olması*

hallerinde Kabul yapılmayacaktır.

Kabulü yapılmayan tesisler için kabulün yapılmasına engel olan hususlar ret tutanağı ile kabul heyeti tarafından imza altına alınacaktır.

Lisans/tesis sahibi ve/veya temsilcilerinin, yüklenici ve/veya temsilcilerinin imzalamaktan imtina etmesi, ret tutanağının düzenlenmesine mani değildir. Ret tutanağı kabul heyeti başkanı tarafından ilgili POB'a bildirilecektir. İlgili POB'un vereceği karara göre tesisin şebeke ile bağlantısının kesilmesi ya da kestirilmesi sağlanabilir.

Kabulün yapılmasına engel olan hususların ortadan kalktığı lisans/tesis sahibi tarafından belgelendirilerek ilgili POB'a sunulması ve bunun ilgili POB tarafından uygun görülmesi durumunda, kabul başvuru ve değerlendirme süreçlerinde izlenen iş akışı takip edilerek kabul işlemleri tekrarlanabilecektir.

Teknik ve İdari Sorumluluk Lisans/Tesis Sahibini, Yüklenici, İmalatçı ve Proje Müellifinde Olacak.

Yönetmeliğin 14/1 maddesi; *“Tesisin onaylı projesine uygunluğundan, imalatından, yapımından ve işletmesinden doğabilecek her türlü olumsuz durumdan müteselsilen lisans/tesis sahibi, yüklenici, imalatçı ve proje müellifi sorumludur.”* diyerek, **doğacak zararlardan lisans/tesis sahibini, yüklenici, imalatçı ve proje müellifini müteselsilen sorumlu tutmuştur.** Aynı maddede diğer sorumluluk halleri ise lisans/tesis sahibi için düzenlenmiştir.

LBF Partners Olarak Sizin İçin Ne Yapabiliriz?

Enerji hukuku ve şirketler hukuku ekibimiz aşağıdaki hukuki hizmetleri sunmaktadır:

- Enerji projelerine ilişkin yatırım süreçlerinin yürütülmesi,
- Şirket kuruluşlarının yapılması,
- Enerji şirketlerinin devralınmasında hukuki inceleme dahil tüm süreçlerin yürütülmesi,
- Enerji projelerine ilişkin due diligence sürecinin yürütülmesi,
- Enerji projelerine ilişkin uyuşmazlıklarda hukuki destek sunulması.